

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 1. 1. 1993

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 7.2023

Obsah dokumentu je právne záväzný.

13

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 21. decembra 1992

o umeleckých fondoch

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

Právne postavenie a poslanie umeleckých fondov

§ 1

(1) Na podporu tvorivej literárnej, vedeckej a umeleckej činnosti sa zriaďujú tieto umelecké fondy:

- a) Literárny fond pre odbor tvorivej činnosti v oblasti slovesnej, divadla, filmu, rozhlasu, televízie a zábavného umenia s osobitným zreteľom na
 - 1. pôvodnú krásnu literatúru,
 - 2. vedeckú a odbornú literatúru,
 - 3. novinárstvo a novinársku fotografiu,
 - 4. prekladateľstvo,
 - 5. divadlo, rozhlas, film, televíziu a zábavné umenie;
- b) Hudobný fond pre odbor tvorivej činnosti v oblasti hudby s osobitným zreteľom na
 - 1. tvorivú oblasť vážnej hudby,
 - 2. populárnu hudbu,
 - 3. reprodukčných umelcov,
 - 4. hudobnú vedu a kritiku;
- c) Fond výtvarných umení pre odbor tvorivej činnosti v oblasti výtvarných umení s osobitným zreteľom na
 - 1. pôvodnú výtvarnú tvorbu,
 - 2. architektúru,
 - 3. umeleckú fotografiu,
 - 4. reštaurátorstvo,
 - 5. úžitkové umenie,
 - 6. výtvarnú teóriu a kritiku.

(2) Na účely podľa odseku 1 si umelecké fondy (ďalej len „fond“) môžu zriaďovať svojimi štatútmi sekcie.

(3) Fondy sú právnické osoby, ktoré sa podľa osobitných predpisov zapisujú do obchodného registra.¹⁾

(4) Sídлом fondov je Bratislava.

§ 2

(1) Fondy sú národnokultúrne verejnoprávne inštitúcie.

(2) Hlavným poslaním fondov je v súlade s národnokultúrnymi záujmami Slovenska cielavedome a objektívne podporovať tvorivú literárnu, vedeckú a umeleckú činnosť.

(3) Fondy plnia svoje poslanie najmä

- a) utváraním materiálnych podmienok na vznik nových diel a umeleckých výkonov,
- b) poskytovaním štipendií, osobitne dlhodobých, tvorivých odmien, prestížnych cien, cestovných príspevkov, pôžičiek na podporu tvorivej činnosti a iných foriem podpôr,
- c) zriaďovaním organizácií kolektívnej správy podľa osobitného predpisu,^{2a)}
- d) zriaďovaním a spravovaním nadácií v súlade s osobitnými predpismi,²⁾
- e) zriaďovaním a využívaním ziskov právnických osôb a účelových zariadení (napríklad domovov).

(4) Podrobnosti o poslaní a úlohách jednotlivých fondov a spôsoby ich uskutočňovania určia ich štatúty, ktoré na návrhy rád fondov schvaľuje minister kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „minister kultúry“).

§ 3

Zdroje príjmov

(1) Finančným základom hospodárenia fondov sú príspevok zo štátneho rozpočtu, príspevky používateľov diel.

(2) Popri príspevkoch podľa odseku 1 tvoria zdroje príjmov fondov výnosy z podnikania s vlastným majetkom, dary, dotácie, sponzorské príspevky, dedičstvo, ako aj príjmy z nadácií.

(3) Zdrojom príjmov fondov sú aj príspevky príjemcov autorských odmien a odmien výkonných (reprodukčných) umelcov dobrovoľne odvedené fondom týmito príjemcami z odmien za vytvorenie alebo použitie diel alebo umeleckých výkonov, ak sú príjmom podľa osobitného predpisu iným než zo závislej činnosti;^{2b)} fondom plynú tieto dobrovoľne odvedené príspevky podľa odborov tvorivej činnosti v oblastiach uvedených v § 1 ods. 1. Príspevok dobrovoľne odvedený fondom podľa prvej vety je daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu.⁶⁾

§ 4

Správa fondov a ich sekcií

(1) Fondy spravujú ich rady a výbory sekcií. Členovia výborov sekcií sú volení jednotlivými zaregistrovanými tvorivými združeniami a profesiovými organizáciami pôsobiacimi v príslušnej tvorivej oblasti na základe zásad a pravidiel obsiahnutých v štatútoch jednotlivých fondov. Platí zásada, že jeden člen tvorivého združenia a profesiovej organizácie môže byť zastupovaný vo fonde len prostredníctvom jedného združenia a jednej profesiovej organizácie.

(2) Najvyšším orgánom jednotlivých fondov sú rady utvorené z predstaviteľov výborov sekcií.

(3) Rady fondov a výbory ich sekcií si volia zo svojich členov predsedov a podpredsedov.

(4) Za výdavky, ktoré vznikli na základe výkonu funkcie v rade fondu a vo výbore sekcie, patrí príslušná náhrada podľa platných predpisov.

(5) Činnosť fondu riadi jeho riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva rada fondu.

(6) Zastupovanie fondov v právnych vzťahoch, spôsoby podpisovania, hlasovania, zodpovednosť, vnútorné vzťahy, kontrolu hospodárenia fondov a ďalšie podrobnosti o činnosti fondov upravujú ich štatúty.

TRETIA ČASŤ

Príspevok zo štátneho rozpočtu a príspevky používateľov diel

PRVÝ DIEĽ

Príspevok zo štátneho rozpočtu

§ 10

(1) Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo kultúry“) poskytuje každoročne zo štátneho rozpočtu v rámci schválených limitov na príslušné rozpočtové obdobie podľa zákona o štátnom rozpočte príspevok fondom vo výške najmenej 900 000 eur.

(2) Príspevok podľa odseku 1 odvedie ministerstvo kultúry bezhotovostne na účet fondov najneskôr do 31. januára kalendárneho roka, na ktorý sa príspevok zo štátneho rozpočtu poskytuje, tak, že Literárny fond dostane 45 %, Hudobný fond dostane 40 % a Fond výtvarných umení dostane 15 % z tohto príspevku.

(3) Fondy sú povinné predložiť ministerstvu kultúry správu o hospodárení s príspevkom zo štátneho rozpočtu za predchádzajúci rok do 30. apríla nasledujúceho roka v listinnej podobe a v elektronickej podobe. Ministerstvo kultúry zverejňuje správu o hospodárení s príspevkom zo štátneho rozpočtu na svojom webovom sídle.

(4) Fondy sú povinné umožniť ministerstvu kultúry a orgánu oprávnenému na výkon kontroly a auditu podľa osobitného predpisu⁵⁾ vykonať kontrolu a audit použitia príspevku zo štátneho rozpočtu. V prípade porušenia finančnej disciplíny pri nakladaní s príspevkom zo štátneho rozpočtu sa postupuje podľa osobitného predpisu.^{5a)}

DRUHÝ DIEĽ

Príspevky používateľov diel

§ 20

Používatelia diel sú povinní odvádzať za použitie diel príspevok vo výške 1 %, a to pri

- a) vydání, distribúcií aj predaji diela vo forme neperiodickej publikácie z predajnej ceny celého nákladu,
- b) vytlačení diela v periodickej tlači z autorskej odmeny,
- c) verejnom uvádzaní divadelných hier z úhrnného príjmu zo vstupného,
- d) uvádzaní zvukových a obrazových snímok do predaja z úhrnných príjmov za predané snímky,
- e) verejnom nedivadelnom uvádzaní hudobných diel z autorskej odmeny za každú produkciu,
- f) rozširovaní rozmnoženín diel výtvarných umení vrátane fotografických diel z príjmov za predané rozmnoženiny, alebo pri rozmnoženinách rozširovaných zdarma z autorskej odmeny,
- g) verejnom vystavovaní diel výtvarných umení z úhrnného príjmu zo vstupného,
- h) použití architektonických diel na priestorové uvedenie alebo pri opakovanom použití týchto diel

z ceny architektonického projektu.

§ 21

(1) Príspevky používateľov diel podľa § 20 vyberajú príslušné fondy týmto spôsobom:

- a) Literárnemu fondu patria príspevky uvedené v § 20 písm. a) až d) (hudobné diela s textom),
- b) Hudobnému fondu patria príspevky uvedené v § 20 písm. d) (hudobné diela bez textu) a písmene e),
- c) Fondu výtvarných umení patria príspevky uvedené v § 20 písm. f) až h).

(2) Obrazové a zvukové snímky, ktoré sú predmetom ustanovení tohto dielu, patria pod správu Literárneho fondu.

§ 22

Príspevky používateľov umeleckých diel sú splatné mesačne do desiateho dňa nasledujúceho mesiaca. Fondy však môžu používateľom diel povoliť platenie formou preddavku so štvrtročným vyúčtovaním.

TRETÍ DIEL **Hospodárenie s príspevkami**

§ 23

Príspevok zo štátneho rozpočtu spolu s príspevkami používateľov diel sú určené na podporu tvorivej činnosti vo všetkých druhoch literatúry, vedy, umenia, zabezpečované prostredníctvom fondov.

§ 24

(1) Skutočnosti rozhodujúce pre vymeranie príspevkov, najmä základ pre ich výpočet, musia byť fondom oznámené pri vyúčtovaní.

(2) Ak nebudú príspevky používateľov diel odvedené fondom včas, fondy majú právo požadovať náhrady nákladov spojených s ich vymáhaním.

ŠTVRTÁ ČASŤ **Záverečné ustanovenia**

Prechodné ustanovenia počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

§ 25a

(1) Povinnosti podľa § 6 ods. 1 zraziť príspevok podľa § 5 ods. 1 alebo v prípadoch podľa § 5 ods. 2 zraziť príspevok formou preddavku sa nevzťahujú na odmeny vyplatené v období do 31. decembra 2020; právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá odmenu vypláca, je povinná vyplatiť ju vcelku príjemcovi autorských odmien alebo odmien výkonných (reprodukčných) umelcov.

(2) Na odmeny prijaté od občanov počas celého roku 2020 sa povinnosť podľa § 6 ods. 3 uhradiť príspevky nevzťahuje v rozsahu, v ktorom tieto príspevky fondom neboli ešte uhradené.

(3) Prijemca autorských odmien alebo odmien výkonných (reprodukčných) umelcov môže vo vlastnom mene a na vlastné náklady príspevok vo výške 2 % z jeho odmien prijatých od občanov

v roku 2020 alebo z jeho hrubých príjmov vyplatených podľa odseku 1 odvieť fondom dobrovoľne; ustanovenia § 5 ods. 1 a 2 sa nepoužijú. Takto dobrovoľne odvedený príspevok ostáva daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu,⁶⁾ ak je odvedený fondom do 31. marca 2021.

(4) Dedič autorských práv, ktorý dosiahol celkový hrubý príjem z autorských odmien za rok 2020 viac ako 1 660 eur, je povinný uhradiť fondom príspevok vo výške 1 % z celkového hrubého príjmu z autorských odmien za rok 2020 do 31. marca 2021 aj vtedy, ak dobrovoľne odvieť príspevok podľa odseku 3; ustanovenie § 5 ods. 2 a povinnosť podľa § 6 ods. 2 sa nepoužijú.

(5) Dedič autorských práv, ktorý dosiahol celkový hrubý príjem z autorských odmien za rok 2020 viac ako 3 319 eur, je povinný uhradiť fondom príspevok vo výške 3 % z celkového hrubého príjmu z autorských odmien za rok 2020 do 31. marca 2021 aj vtedy, ak dobrovoľne odvieť príspevok podľa odseku 3; ustanovenie § 5 ods. 2 a povinnosť podľa § 6 ods. 2 sa nepoužijú.

§ 25b

(1) Poskytovanie štipendií, tvorivých odmien, prestížnych cien, cestovných príspevkov, pôžičiek na podporu tvorivej činnosti a iných foriem podpôr, ktoré fond poskytne v období do 31. marca 2021, nesmie fond viazať na podmienku platenia príspevkov podľa tohto zákona ani na inú podmienku s podobným účinkom.

(2) Pokiaľ fond poskytuje podporu, ktorej podmienky sú v rozpore s odsekom 1, na tieto podmienky sa neprihliada.

Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2021

§ 25c

(1) Povinnosti podľa § 6 ods. 1 zraziť príspevok podľa § 5 ods. 1 alebo v prípadoch podľa § 5 ods. 2 zraziť príspevok formou preddavku sa nevzťahujú na odmeny vyplatené v roku 2021; právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá odmenu vypláca, je povinná vyplatiť ju vcelku príjemcovi autorských odmien alebo odmien výkonných (reprodukčných) umelcov.

(2) Na odmeny prijaté od občanov počas celého roku 2021 sa povinnosť podľa § 6 ods. 3 nevzťahuje.

(3) Prijemca autorských odmien alebo odmien výkonných (reprodukčných) umelcov môže vo vlastnom mene a na vlastné náklady príspevok vo výške 2 % z jeho odmien prijatých od občanov v roku 2021 alebo z jeho hrubých príjmov vyplatených podľa odseku 1 odvieť fondom dobrovoľne; ustanovenia § 5 ods. 1 a 2 sa nepoužijú. Takto dobrovoľne odvedený príspevok ostáva daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu,⁶⁾ ak je odvedený fondom do 31. marca 2022.

(4) Dedič autorských práv, ktorý dosiahol celkový hrubý príjem z autorských odmien za rok 2021 viac ako 1 660 eur, je povinný uhradiť fondom príspevok vo výške 1 % z celkového hrubého príjmu z autorských odmien za rok 2021 do 31. marca 2022 aj vtedy, ak dobrovoľne odvieť príspevok podľa odseku 3; ustanovenie § 5 ods. 2 a povinnosť podľa § 6 ods. 2 sa nepoužijú.

(5) Dedič autorských práv, ktorý dosiahol celkový hrubý príjem z autorských odmien za rok 2021 viac ako 3 319 eur, je povinný uhradiť fondom príspevok vo výške 3 % z celkového hrubého príjmu z autorských odmien za rok 2021 do 31. marca 2022 aj vtedy, ak dobrovoľne odvieť príspevok podľa odseku 3; ustanovenie § 5 ods. 2 a povinnosť podľa § 6 ods. 2 sa nepoužijú.

§ 25d

(1) Poskytovanie štipendií, tvorivých odmien, prestížnych cien, cestovných príspevkov, pôžičiek

na podporu tvorivej činnosti a iných foriem podpôr, ktoré fond poskytne v roku 2021, nesmie fond viazať na podmienku platenia príspevkov podľa tohto zákona ani na inú podmienku s podobným účinkom.

(2) Pokiaľ fond poskytuje podporu, ktorej podmienky sú v rozpore s odsekom 1, na tieto podmienky sa neprihliada.

Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2022

§ 25e

(1) Povinnosti podľa § 6 ods. 1 zraziť príspevok podľa § 5 ods. 1 alebo v prípadoch podľa § 5 ods. 2 zraziť príspevok formou preddavku sa nevzťahujú na odmeny vyplatené v roku 2022; právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá odmenu vypláca, je povinná vyplatiť ju vcelku príjemcovi autorských odmien alebo odmien výkonných (reprodukčných) umelcov.

(2) Na odmeny prijaté od občanov počas celého roku 2022 sa povinnosť podľa § 6 ods. 3 nevzťahuje.

(3) Prijemca autorských odmien alebo odmien výkonných (reprodukčných) umelcov môže vo vlastnom mene a na vlastné náklady príspevok vo výške 2 % z jeho odmien prijatých od občanov v roku 2022 alebo z jeho hrubých príjmov vyplatených podľa odseku 1 odviesť fondom dobrovoľne; ustanovenia § 5 ods. 1 a 2 sa nepoužijú. Takto dobrovoľne odvedený príspevok ostáva daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu,⁶⁾ ak je odvedený fondom do 31. marca 2023.

(4) Dedič autorských práv, ktorý dosiahol celkový hrubý príjem z autorských odmien za rok 2022 viac ako 1 660 eur, je povinný uhradiť fondom príspevok vo výške 1 % z celkového hrubého príjmu z autorských odmien za rok 2022 do 31. marca 2023 aj vtedy, ak dobrovoľne odviedol príspevok podľa odseku 3; ustanovenie § 5 ods. 2 a povinnosť podľa § 6 ods. 2 sa nepoužijú.

(5) Dedič autorských práv, ktorý dosiahol celkový hrubý príjem z autorských odmien za rok 2022 viac ako 3 319 eur, je povinný uhradiť fondom príspevok vo výške 3 % z celkového hrubého príjmu z autorských odmien za rok 2022 do 31. marca 2023 aj vtedy, ak dobrovoľne odviedol príspevok podľa odseku 3; ustanovenie § 5 ods. 2 a povinnosť podľa § 6 ods. 2 sa nepoužijú.

§ 25f

(1) Poskytovanie štipendií, tvorivých odmien, prestížnych cien, cestovných príspevkov, pôžičiek na podporu tvorivej činnosti a iných foriem podpôr, ktoré fond poskytne v roku 2022, nesmie fond viazať na podmienku platenia príspevkov podľa tohto zákona ani na inú podmienku s podobným účinkom.

(2) Ak fond poskytuje podporu, ktorej podmienky sú v rozpore s odsekom 1, na tieto podmienky sa neprihliada.

§ 25g

Prechodné ustanovenia účinné od 1. júla 2023

(1) Pri voľných dielach použitých v období do 30. júna 2023 sa postupuje podľa ustanovení tohto zákona o príspevkoch za použitie voľných diel účinných do 30. júna 2023. Príspevky za ich použitie odvedené fondom po 30. júni 2023 sú príjmom fondov.

(2) Ustanoveniami tohto zákona v znení účinnom od 1. júla 2023 nie je dotknutá povinnosť odviesť príspevok používateľov diel podľa § 20 písm. e) v znení účinnom do 30. júna 2023 za obdobie do 30. júna 2023. Príspevok používateľov diel podľa predchádzajúcej vety alebo jeho časť

odvedená fondom po 30. júni 2023 je príjmom fondov.

(3) V roku 2023 poskytne ministerstvo kultúry fondom príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 450 000 eur. Ministerstvo kultúry odvedie príspevok podľa predchádzajúcej vety bezhotovostne na účet fondov tak, že Literárny fond dostane 45 %, Hudobný fond dostane 40 % a Fond výtvarných umení dostane 15 % z tohto príspevku.

(4) Pri autorských odmenách a odmenách výkonných (reprodukčných) umelcov vyplatených alebo prijatých od občanov do 30. júna 2023 sa postupuje podľa ustanovení druhej časti tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023. Príspevky príjemcov odmien podľa prvej vety odvedené fondom po 30. júni 2023 sú príjmom fondov.

(5) Na účel splnenia povinnosti dediča autorských práv podľa § 5 ods. 2 v znení účinnom do 30. júna 2023 sa výška príjmu z autorských odmien posudzuje za obdobie od 1. januára 2023 do 30. júna 2023.

§ 26

Zrušujú sa:

1. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 180/1969 Zb. o kultúrnych fondoch, o príspevkoch príjemcov autorských odmien a odmien výkonných umelcov kultúrnym fondom, o príspevkoch za užitie voľných diel literárnych, vedeckých a umeleckých a o príspevkoch užívateľov diel v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 337/1990 Zb.,

§ 27

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

- 1) § 20b Občianskeho zákonníka (úplné znenie č. 47/1992 Zb.).
- 2) § 29 Obchodného zákonníka.
- 2a) Čl. I zákona č. 283/1997 Z. z. o kolektívnej správe práv podľa autorského zákona a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 2b) § 6 a 8 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
- 5) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 5a) § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 6) § 2 písm. i) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

